

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам:

РЕКТОР на СУ” Св. Климент Охридски”

Приет на Академичен съвет с протокол
№ / **5** / **23.02.2022**

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление

Докторска програма: СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ

Образователна и научна степен „ДОКТОР”

Форма на обучение: Р, редовна / З, задочна / С, самостоятелна подготовка

Продължителност на обучението (години): Р, 3 години // З, 4 години // С, 3 години

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

I. АНОТАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Докторската програма „Стопанско управление“ е насочена към развитие на изследователския и преподавателския потенциал на докторантите. Обучението се придържа към традициите и най-новите постижения в областта на стопанското управление. Програмата подготвя висококвалифицирани изследователи със солидна теоретична и практическа подготовка за осъществяване както на анализаторски, така и на ръководни функции за нуждите на стопанската практика, неправителствения сектор, държавното управление, преподаването в университетите и научноизследователските звена. Обучението в програмата дава възможност за надграждане и обогатяване на фундаменталните и приложни знания, умения, компетентности в съответствие със съвременното равнище на теоретико-методологическото и приложно познание. Обучението в програмата осигурява научна компетентност на докторантите, които овладяват адекватни знания за най-новите научни постижения в областта на стопанското управление, както и съвременните изследователски методи.

Програмата е със **срок на обучение** до 3 години за редовно, до 4 години за задочно и до 3 години за кандидати, желаещи да се обучават в самостоятелна форма. Обучението се осъществява от катедра „Стопанско управление“ на Стопанския факултет.

Обучението може да се осъществява **на български или английски език** в съответствие с обявения конкурс за прием на докторанти. Когато докторант е зачислен за обучение на английски език, всички аспекти на учебната, научноизследователската и педагогическата дейност, включително самото зачисляване, се осъществяват на английски език. Не се позволява промяна на езика за срока на обучение.

Основните цели на обучението в ОНС „доктор“ в катедра „Стопанско управление“ в докторската програма „Стопанско управление“ са:

- Изграждане на висококвалифицирани изследователи и специалисти в областта на стопанското управление
- Осигуряване на отлично подготвени преподаватели за целите на катедрата и факултета, като по този начин се гарантира както приемственост, така и развитие на качеството с оглед отговаряне на предизвикателствата на съвременното

Задачите на докторската програма „Стопанско управление“ са:

- Привличане на най-изявените и най-мотивираните студенти от български и чуждестранни университети и висши училища, притежаващи магистърска степен в областите, съответстващи на докторската програма
- Осигуряване на обучение на докторантите (на български или на английски език), насочено към надграждане и разширяване на фундаменталните и приложни знания, умения, компетентности и методологичната подготовка в областта на стопанското управление
- Налагане на високи стандарти за провеждане на научноизследователска дейност и изграждане на навици и стимули у докторантите за непрекъснато развитие и усъвършенстване на знанията и уменията им и след завършване на докторантурата
- Осигуряване на текущо консултиране за изготвяне на самостоятелни и съвместни публикации с членове на катедрата и факултета, както и на разработвания дисертационен труд
- Създаване на условия за публикуване на значими научни публикации в областта на стопанското управление
- Предоставяне на възможности за междуинституционален и международен обмен и мобилност на докторантите.

A. Структура на учебния план

Докторската програма „Стопанско управление“ на катедра „Стопанско управление“ съчетава изграждането на систематизирано теоретично знание с изграждането на практически умения в широк спектър от области. Същевременно, тя осигурява и постигане на по-тясна специализация на всеки докторант в

определени тематични области, в зависимост от индивидуалните интереси и изследователски приоритети. Основните принципи, които следва програмата, са индивидуален подход, гъвкавост, дълбочина и завършеност. Обучението е съобразено както с индивидуалните потребности на докторантите, така и с изискванията, установени за кръга от изследователски области, попадащи в обхвата на програмата в международен план. В не по-малка степен са отразени и потребностите, произтичащи от характеристиките на бъдещите работни места на завършилите докторанти, в т.ч. академичната сфера, бизнеса, неправителствения сектор и държавното управление. Преминаването на пълния курс на докторантурата гарантира задълбочена теоретична подготовка и способност за извършване на адекватна научно-приложна дейност – както самостоятелно, така и в екип. То предоставя възможност за изграждане и на потенциал за частично и цялостно управление на проектни дейности в избраната област на знанието.

Учебният план е структуриран по начин, който спомага за постигането на заложените образователни и изследователски цели във възможно най-пълна степен, като същевременно позволява съществена гъвкавост. Обучението може да се осъществява както на български, така и на английски език, като учебният план е идентичен. Индивидуалният учебен план на всеки докторант се изготвя и утвърждава на езика, на който се осъществява обучението.

Б. Формат на учебния план и организация на учебния процес

Учебната документация за провеждането на обучението в ОНС „доктор“ е подготвена в съответствие с действащата нормативна база, уреждаща обучението. Научните ръководители, ръководителят на докторската програма и ръководителят на катедрата следят за спазването на сроковете и изпълнението на задълженията на докторантите.

Действащата учебна документация се състои от:

- Настоящия учебен план, индивидуален учебен план на докторанта за периода на докторантурата и детайлизирани планове по години
- Стандартизирана форма на протоколи, засягащи полагането на специализиран докторантски минимум и изпити, залегнали в учебния план
- Стандартизирани форми за тримесечен и годишен отчет и за атестиране на докторанта, съгласно чл. 41 и 42 от ПУРПНСЗД в СУ.

Форматът на учебния план е модулен. **Броят на модулите е пет. От първите четири модула следва да бъдат набрани минимум 180 кредита.** Учебният план фиксира задължителния минимум кредити по всеки раздел и в рамките на раздела, по видове дейности. По модул „Други дейности“ не се присъждат кредити, но дейностите се вземат предвид при атестирането на докторантите.

Описание на модулите:

1. Учебна дейност, която включва:

- Задължителните по Закона за висшето образование докторантски минимума по специалността и чужд език
- Задължителни дисциплини, формиращи фундаментални знания и умения в областта на провеждането на научни изследвания и в областта на преподаване на съответната материя
- Свободно избираеми курсове по научното направление на докторантурата, както и курсове, формиращи специфични изследователски умения и компетентности.

Всички курсове са едносеместриални и са кредитирани съобразно приетите в СУ изисквания. Всички курсове са предназначени само за докторанти и съдържанието им не дублира четения в бакалавърска или магистърска програма. Преподаващите докторантски курсове оповестяват съдържанието им, условията за участие, както и начина на завършване съгласно учебни програми, утвърдени от Факултетния съвет.

2. Научноизследователска дейност, която включва:

- Работа по дисертацията: от предварителната подготовка, през представяне на междинни резултати до финализиране
- Публикации, свързани с дисертацията

- Участие в университетски, национални и международни научни форуми
 - Участие в проектна дейност.
- 3. Педагогическа дейност** – съгласно действащия ПУРПНСЗАД в СУ (чл. 59, ал. 2) това може да се осъществи след успешно полагане на специализираните докторантски изпити. Педагогическата дейност е задължителна за докторантите в редовна форма на обучение и желателна за докторантите в заочна и самостоятелна форма на обучение.
- 4. Защита на дисертационен труд.**
- 5. Други дейности,** свързани с участие в живота на Катедрата и Факултета, вкл. изпълнение на административни и помощни дейности (при необходимост). Тези дейности не носят кредити за изпълнение на учебния план, но се отчитат при ежегодната атестация на докторантите.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от успешното преминаване на докторантите през пълния курс на обучение се очаква те да получат следните знания, умения и компетенции:

- Задълбочено познаване на съвременните достижения на общата теория в областта на стопанското управление
- Задълбочена тясно специализирана подготовка в областите на знание, засегнати в изготвяната от тях дисертация
- Практическо владение на техниките и способите за емпиричен анализ, умения за създаване на изследователски модели, за работа със специализиран статистически софтуер, добре развити умения за качествена интерпретация на получените резултати и способност за самостоятелно изграждане на завършени изследователски материали
- Компетенции за ефективно използване на библиографска информация; за работа със специализирани източници на статистическа информация; за събиране, обработка, управление и анализ на данни; за ефективна комуникация на получените резултати; личностни компетенции за работа в изследователски екипи и управление на изследователски проекти
- Компетенции в сферата на преподаването на управленски дисциплини.

III. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ

Завършилите докторската програма „Стопанско управление“ могат да се реализират успешно както в академични институции, така и в бизнеса, неправителствения сектор, държавното управление, финансовия сектор, аналитични и консултантски компании и др. Професионалната реализация включва, но не се ограничава до следните професии съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите на Република България:

- Ръководители в научноизследователската и развойна дейност
 - Ръководители в бизнес услугите и административните дейности
 - Ръководители по политики и стратегическо планиране
 - Ръководители по управление на човешките ресурси
 - Ръководители по продажби, маркетинг и развойна дейност
 - Ръководители реклама и връзки с обществеността
 - Ръководители в областта на професионалните услуги
 - Преподаватели във висши училища.
-

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити (ОБЩО) – в зависимост от формата на обучението: 60 (P, 3) и 50 (C)

1. ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 30 (P, 3) и 20 (C)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Докторантски минимум по специалността <i>Изпитът се провежда в две части – защита на курсов проект (обзор на научна литература по проблемите на дисертацията) и устен изпит по програма и конспект, утвърдени от катедрата</i>	3	изпит	20	не	не	600	600	първа
Докторантски минимум по западен език <i>Изпитът е задължителен за докторанти в редовна и задочна форма на обучение и не е задължителен за докторанти в свободна форма на обучение</i>	3	изпит	10	не	не	300	300	първа

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

Задължителен минимум ECTS кредити – 20 (P, 3 и C)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Преподаване на управленски дисциплини	3	изпит	10	60	не	240	300	първа или втора
Изследователски методи в научната работа (качествени и количествени изследователски методи за бизнес изследвания)	3	изпит	10	60	не	240	300	втора или трета

3. ИЗБИРАЕМИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

Задължителен минимум ECTS кредити – 10 (Р, 3 и С)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Корпоративен реинженеринг и реинженеринг на бизнес процесите	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Организационни мрежи и управлението им	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Организационна промяна и иновации	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Стратегическо управление и развитие на човешките ресурси	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Предприемачество и управление на нов бизнес	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Управление в мултикултурна среда	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Организационни изследвания (национални и организационни култури)	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Интегрирани маркетингови комуникации и използване на социалните мрежи в комуникационния микс на фирмата	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Съвременни тенденции в маркетинга, стратегическото маркетингово планиране и маркетинговите проучвания	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Стратегическо управление на бизнес организации	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Бизнес стратегии в международна среда	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Социални ефекти от дигиталните трансформации	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Кризисен мениджмънт и организационно учене	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Управление и унаследяване на фамилен бизнес	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
ДРУГИ	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо

Забележки:

1. По предложение на научния ръководител и след утвърждаване от катедрен съвет в индивидуалния план могат да се включат и други избираеми курсове, освен изброените.
2. Признават се курсове, формиращи академични знания и компетенции, специфични изследователски знания и компетенции, както и курсове по научното направление и тематичната насоченост на докторантурата и организирани от:
 - 2.1. други докторантски училища към Университета
 - 2.2. други университети, с които СУ "Св. Кл. Охридски" има договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност
3. Докторантите, съвместно с научните си ръководители, избират не по-малко от два докторантски курса от избираемите курсове и ги залагат в индивидуалните си планове.
4. Посещението и оценките от задължителните и избираемите докторантски курсове се удостоверяват с протокол, издаван от Деканата на Стопанския факултет. Протоколът се представя на инспектора, отговарящ за докторантите в рамките на 10 работни дни след полагане на изпита.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити (ОБЩО) – в зависимост от формата на обучението: 85 (P), 95 (З) и 105 (С)

1. РАБОТА ПО ДИСЕРТАЦИЯТА

Задължителен минимум ECTS кредити – 40 (P), 50 (З) и 60 (С)

Наименование на дейността	ECTS кредити	Отчет
Работа върху проекта за дисертационен труд, представен при зачисляване в самостоятелна форма на обучение	20	първа
Подготовка на дисертационния труд (разработване на структурата на дисертационния труд; проучване на литература и др. информационни източници; подготвителни и съпътстващи дейности по дисертационния труд - събиране и обработка на емпирични материали и др.; подготвяне и представяне на обособени части от дисертационния труд и пр.).	х 5 на година	текущо
Представяне на резултатите от текущата работа пред Докторантския семинар на катедрата	х 5 на година	текущо
Подготвен и представен предварителен вариант на дисертационния труд, завършен в основната му част	10	последна

2. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА РАБОТА

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 45 (P, З и С)

Наименование на дейността	ECTS кредити	Отчет
ПУБЛИКАЦИИ, свързани с дисертацията <i>Задължителен минимум от публикации, съгласно ЗРАСПБ – 30 ECTS кредити</i>		
Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science)	45/n на публикация	текущо
Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science)	30/n на публикация	текущо
Публикувана глава от колективна монография	20/n на публикация	текущо
Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n на публикация	текущо
Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n на публикация	текущо
УЧАСТИЯ С ДОКЛАДИ пред научни форуми в страната и чужбина <i>Няма задължителен минимум. При участие се присъждат:</i>	10/n на участие/доклад	текущо
УЧАСТИЯ С ДОКЛАДИ в научни семинари на факултета и катедрата	5 на участие	текущо

УЧАСТИЕ В НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРОЕКТИ	за университетски проект – 5 кредита; за национален – 10 кредита; за международен – 25 кредита.	текущо
ОТЛИЧИЯ ОТ МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ НАУЧНИ КОНКУРСИ	10 на отличие	текущо

Забележки:

1. Кредитите, набирани от публикациите по дисертационния труд съответстват на броя точки, полагащ се съгласно националните минимални изисквания, установени в Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав.
2. Когато кредитите са набрани от повече от една публикация или повече от едно участие с доклад на научен форум, различните публикации/доклади трябва да представят различни резултати от дисертационния труд.
3. При публикации/участие с доклади в съавторство, кредитите се преизчисляват пропорционално на декларираното участие („п“ е броят на авторите на съответната публикация).

III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити – 10 кредита – само за докторанти в редовна форма

Наименование на дейността	ECTS кредити	Разпределение по години
Възлагане на преподавателска дейност (до 45 часа за учебна година без заплащане)	5 за всеки 30 часа упражнения	след полагане на задължителните докторантски изпити
Изготвяне на рецензия на магистърска теза	1 кредит на рецензия	след полагане на задължителните докторантски изпити

Забележки:

1. Педагогическата дейност е заложена на основание чл. 59, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ. След полагане на изпитите от индивидуалния план на редовен докторант **МОЖЕ** да се възлага преподавателска дейност, като 45 часа на учебна година са без заплащане, а остатъкът от 45 до 120 часа на учебна година със заплащане.
2. Семинарно занятие с хорариум 30 часа, проведено с една група носи 5 кредита. Ако курсът включва повече часове, повече групи или и двете, броят на кредитите се увеличава пропорционално. Ако не съществува организационна възможност на докторант да бъде възложено реално водене на семинарни занятия, по преценка на научния ръководител му се възлага разработването на методически материали за семинарни занятия.

IV. ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

Задължителен минимум ECTS кредити – 25 кредита

Наименование на дейността	ECTS кредити	Отчет
Провеждане на предварително обсъждане на дисертационния труд в катедрата, последвано от решение на ФС за откриване на процедура за публична защита	10	След откриване на процедура по публична защита
Публична защита	15	След успешна публична защита

V. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

НЕ СЕ ОТЧИТАТ КРЕДИТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛЕН ПЛАН

Изпълнението на дейностите се отчита при индивидуалната атестация на докторантите

Наименование на дейността	Разпределение по години
Участие в заседанията на катедрения съвет, на които се разглеждат въпроси, свързани с докторската степен	текущо
Възлагане на административна работа (участие като квестор в провеждане на кандидатстудентски, семестриални и държавни изпити и др.)	текущо
Участие в организиране и провеждане на семинари, срещи, конференции и други инициативи	текущо
Подпомагане работата с дипломанти (при необходимост)	след полагане на задължителните изпити
Възлагане на експертна дейност във връзка с работата на катедрата	след полагане на задължителните изпити

Забележка: Допълнителните дейности са заложен на основание чл. 36, ал 1 и чл. 51, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ.

Прилагането на системата за натрупване и трансфер на кредити в обучението по учебния план е съобразено с Наредба № 21/2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както следва: 60 кредита за учебна година.

Настоящият учебен план осигурява задължителен минимум от **180 часа** аудиторна и **5220 часа** извън аудиторна натовареност, което се равнява на **180 ECTS** кредита.

На базата на този учебен план всеки докторант изготвя заедно с научния си ръководител **индивидуален учебен план** за целия срок на обучение не по-късно от три месеца след зачисляването му в докторската програма в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ.

Ежегодно (а за редовните докторанти всяко тримесечие) се представя **отчет**, годишна **атестация** за извършената работа по плана и, при необходимост, конкретизация на индивидуалния план, които се обсъждат и приемат на Катедрения съвет и се внасят за утвърждаване във Факултетния съвет (Вж. чл. 41 и чл. 42 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ). За всяка година от докторантурата докторантът трябва да набере минимум кредити, които се полагат за работа по дисертацията според индивидуалния план. При неизпълнение на това изискване, той получава отрицателна атестация.

До **защита на дисертационен труд** за присъждане на ОНС „доктор“ се допуска докторант, който успешно е положил изпитите, определени в индивидуалния учебен план, отчел е минималния брой кредити спрямо формата на обучение, отчислен е с право на защита, подготвил е дисертационен труд и отговаря на минималните национални изисквания.

Учебният план е приет с решение на Факултетния съвет на Стопанския факултет с протокол № 1/24.01.2022 г.

ДЕКАН:

доц. д-р Атанас Георгиев